

3. Palkkalautakunta

Palkkalautakunnan kokoonpano. Palkkalautakuntaan kuuluivat v. 1949 seuraavat kaupunginvaltuuston valitsevat jäsenet: toimitsija S. Friberg, työnjohtaja L. Forsten, apulaiskaupunginjohtaja E. Granqvist, pankinjohtaja E. Harkia, diplomi-insinööri E. Hedman, liittosihteeri V. Laakso, ent. pankinjohtaja V. Sipi, toimitsija A. Tervonen ja varatuomari T. Virkkunen, joista jäsen Granqvist toimi puheenjohtajana. Varapuheenjohtajaksi lautakunta valitsi ¹⁾ jäsen Laakson.

Lautakunnan kokoukset päätettiin ²⁾ pitää tiistaisin klo 13.30 kaupungintalossa.

Kokousten pöytäkirjat päätettiin ³⁾ pitää yleisön nähtävänä kunakin kokousta seuraavan viikon torstaina.

Lautakunnan toimiston viranhaltijat. Lautakunta päätti ⁴⁾ v:n 1950 talousarvioon merkittäväksi anoa määrärahaa 42. palkkaluokan tilapäisen toimistopäällikön, 16. palkkaluokan toimistoapulaisen sekä 4. palkkaluokan lähetin palkkaamista varten.

Toimiston tilapäiseksi toimistoapulaiseksi nimitettiin ⁵⁾ neiti A. Koskus 16. palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Lautakunnan sihteeri K. Kaattari nautti ⁶⁾ virkavapautta lokakuun 24 p:stä marraskuun 10 p:ään täysin palkkaeduin.

Lautakunta päätti ⁷⁾ nostaa joulukuun 1 p:stä 1949 lukien notaari O. Forsbergin palkan 32. pl:n mukaiseksi, toimistoapulaisen A. Koskuksen palkan 18. pl:n mukaiseksi, lähetti A. Lindellin palkan 6. pl:n mukaiseksi sekä siivooja A. Auerin palkan 2 100 mk:ksi kuukaudessa.

Ylityökorvaukset. Lautakunnan toimiston toimistoapulaisen M. Ivalon ylityökorvauslaskut merkittiin ⁸⁾ tiedoksi ja hyväksyttiin.

Toimistohuoneisto. Kiinteistölautakunnan ilmoitettua palkkalautakunnalle tämän toimistohuoneistosta maksettavan tilitysvuokran lautakunta päätti ⁹⁾ tehdä kaupunginhallitukselle esityksen 12 960 mk:n suuruisen lisämäärärahan myöntämisestä tarkoitukseen.

Lasku- ja kirjoituskoneet ym. Lautakunta esitti ¹⁰⁾ kaupunginhallitukselle eräiden palkkalautakunnan toimiston lainaksi saamien lasku- ja kirjoituskoneiden sekä korttikaappien siirtämistä palkkalautakunnan kalustoluetteloon.

Lautakunnan sanomalehtitilaukset. Kaupunginhallitukselle annettiin ¹¹⁾ selitys lautakunnan marraskuun 8 p:nä tekemästä päätöksestä, jonka mukaan lautakunnan toimistoon tilattiin vuodeksi 1950 Helsingin Sanomat, Uusi Suomi ja Suomen Sosialidemokraatti. Samalla ilmoitettiin asiassa suoritetusta äänestyksestä.

Vuoden 1948 tilien ylitykset. Palkkalautakunta päätti ¹²⁾ anoa kaupunginhallitukselta vuoden 1948 tileille Sijaispalkat virkavapaustapauksissa 49 159: 50 mk, Hautausapu 213 587 mk, Tilapäistä työvoimaa 2 260 034: 75 mk ja Tarverahat 30 304: 50 mk.

¹⁾ Palkkal. 11 p. tammik. 1 §. — ²⁾ S:n 11 p. tammik. 4 §. — ³⁾ S:n 11 p. tammik. 5 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. elok. 1 357 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. huhtik. 649 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. marrask. 1 842 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. marrask. 2 041 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. toukok. 961 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. huhtik. 689 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. lokak. 1 819 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. marrask. 1 994 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. tammik. 138 §.

Lisätalousarvio. Palkkalautakunta päätti ¹⁾ esittää kaupunginhallitukselle, että v:n 1949 lisätalousarvioon otettaisiin seuraavat lisämäärärahat: tilille Sairaslomasijaiset 1 500 000 mk, tilille Sijaispalkat virkavapautapauksissa 500 000 mk ja tilille Hautausapu 500 000 mk.

V:n 1950 talousarvioehdotus päätettiin ²⁾ lähettää kaupunginhallitukselle.

Viranhaltijain kielitaitosäännön tarkistus. Kaupungin viranhaltijain kielitaitosäännön tarkistamista ja täydentämistä koskeva kielitaitosääntökomitean mietintö päätettiin ³⁾ saattaa viranhaltijajärjestöjen tiedoksi neuvotteluja varten.

Kaupunginhallitukselle palkkalautakunta päätti ⁴⁾ ilmoittaa tiedoittaneensa asianomaisille viranhaltijajärjestöille kielitaitosääntökomitean mietinnöstä, jotta näillä olisi tilaisuus neuvotella asian johdosta, mutta että kyseiset järjestöt ovat esittäneet näkökohdansa asiakirjoihin oheistetuista kirjelmistä lähemmin ilmenevästi, joten palkkalautakunta, ottamatta kantaa järjestöjen esityksiin, viittaa lausuntonaan niihin.

Viranhaltijain ja työntekijäin palkkojen kuoppakorotus. Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston työntekijäin ns. kuoppapalkkojen tarkistamista koskevan kiertokirjeen johdosta palkkalautakunta päätti ⁵⁾ valtuuttaa puheenjohtajansa asiassa tarpeellisiin neuvotteluihin ja kehoittaa laitoksia, joiden palveluksessa on työvoimaa, jota mainittu korotus saattaa koskea, kiireellisesti antamaan selvityksen lautakunnalle.

Kaupunginhallituksen kiertokirje ns. kuoppatasauksen aiheuttamista taannehtivista korotuksista sijaispalkkioihin, ylityökorvauksiin, sunnuntaikorvauksiin ja hautausavustuksiin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Työntekijäin kuoppapalkkojen tarkistamisesta johtuneiden neuvottelujen tulokset hyväksyttiin ⁷⁾ ja asiasta ilmoitettiin asianomaisille lautakunnille.

Lautakunta päätti ⁸⁾ valtuuttaa toimistonsa toimistopäällikön käymään neuvotteluja asianomaisten järjestöjen kanssa viranhaltijain palkkojen ns. kuoppatasauksista koskevista asioista.

Viranhaltijain palkkojen kuoppatasauksesta palkkalautakunta antoi ⁹⁾ kaupunginhallitukselle lausunnon.

Lautakunta antoi ¹⁰⁾ lausunnon kaupunginhallitukselle Kunnalliset rakennusmestariyhdistyksen, Suomen kunnaneläinlääkäriliiton ja teurastamolautakunnan eräiden viranhaltijain kuoppatasauksia koskevasta kirjelmästä.

Lautakunta antoi ¹¹⁾ kaupunginhallitukselle tilapäisten viranhaltijain kuoppatasauksista koskevan lausunnon.

Kaupunginhallituksen päätös tilapäisen työvoiman palkkojen kuoppatasauksista merkittiin ¹²⁾ tiedoksi ja palkkalautakunnan notaarille päätettiin suorittaa 30. palkkaluokan mukainen palkka takautuvasti heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien.

Kuoppatasausmääräysten takautuvaisuutta koskevasta kansanhuoltotoimiston kirjelmästä palkkalautakunta antoi ¹³⁾ kaupunginhallitukselle lausunnon.

Palkkalautakunta antoi ¹⁴⁾ kaupunginhallitukselle lausunnon sosiaaliministeriön palkkaosaston kaupunginhallituksen kuoppakorotusesityksen johdosta tekemästä päätöksestä.

Yleisten töiden lautakunnan esityksen johdosta työmäärärahoista palkatun työvoiman palkkojen kuoppatasauksista palkkalautakunta päätti ¹⁵⁾ esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että yleisten töiden lautakunta valtuutettaisiin, mikäli se katsoo sen aiheelliseksi, korottamaan työmäärärahasta palkatun tilapäisen työvoimaan verrattavan kuukausipalkkaisen henkilökunnan palkat tilapäisen työvoiman palkkojen tasolle syyskuun 1 p:stä lukien, mutta että sen lisäksi kohtuussyistä yleisten töiden lautakunta oikeutettaisiin maksamaan uuden ja vanhan palkan erotus 7 kuukauden ajalta, kuitenkin ilman ylitöistä maksettavia korvauksia sekä muita palkkaukseen kytkettyjä etuja, sekä että tilisääntökomitean tehtäväksi annettaisiin talousarvioehdotuksen yhteydessä laatia yhteinäiset normit, joiden perusteella palkkojen sisällyttäminen joko työmäärärahojen tai tilapäisen työvoiman tileille on suoritettava ja että asia sen jälkeen palautettaisiin palkkalautakunnalle, joka voisi siitä antaa lausuntonsa. Tilisääntökomitean olisi määräyksiä asiasta laatiessaan otettava huomioon, että työmäärärahoista palkatun henkilökunnan

¹⁾ Palkkal. 24 p. toukok. 926 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 1 417 §. — ³⁾ S:n 13 p. syysk. 1 530 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. lokak. 1 694 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. helmik. 266 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. helmik. 321 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 522 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. huhtik. 648 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. huhtik. 744 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. toukok. 803 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. toukok. 995 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. elok. 1 283 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. elok. 1 329 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. elok. 1 414 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. syysk. 1 469 §.

palkkaus olisi saatava kiinteämmälle pohjalle kuin tähän asti ja että asianomaisten viranhaltijain palkkausta järjestettäessä olisi huomioon otettava, että kulloinkin kyseessäolevan työn kustannukset olisi saatava selville.

Lautakunta päätti ¹⁾ valtuuttaa toimistopäällikkönsä tilapäisten viranhaltijain kuopakorotusta koskeviin neuvotteluihin.

Palkkaluokkapäätöksen soveltaminen henkilökohtaisiin palkkoihin. Huoltolautakunnan hallinto-osaston tiedusteluun kaupunginhallituksen palkkaluokkapäätöksen tulkinnaista henkilökohtaisten palkanlisien suhteen palkkalautakunta päätti ²⁾ vastata, että mainitut palkankorotukset on laskettava henkilökohtaisille palkkoille.

Viranhaltijain henkilökortiston uudelleenjärjestäminen. Palkkalautakunta päätti ³⁾ puoltaa työtehtötoimiston ehdotusta kaupungin viranhaltijain henkilökortiston uudelleenjärjestämiseksi ehdottaen kuitenkin ikälisiä annettaessa käytettävän lomakkeen painettavaksi palkkalautakunnan esittämässä muodossa.

Sääntöpalkkaisten virkojen luettelo. Palkkalautakunta päätti ⁴⁾ esittää kaupunginhallitukselle 90 000 mk:n suuruisen määrärahan myöntämistä sääntöpalkkaisten virkojen virastoittain ja palkkaluokittain laaditun luettelon painattamista varten.

Maataloustyöntekijöitä koskeva työehtosopimus. Lautakunta päätti ⁵⁾, että marraskuun 1 p:nä 1948 voimaan tullutta ja irtisanomisen nojalla huhtikuun 30 p:nä 1949 päättyvää Helsingin kaupungin ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston välistä työehtosopimusta ei irtisanota, mikäli ammattiosasto ei sitä tee. Jos irtisanominen tapahtuu ammattiosaston taholta, niin kaupungin puolesta tullaan työehtosopimus myös irtisanomaan ja vaatimaan siihen niitä muutoksia, joita maataloustyöntekijäin valtuuskunta tulee vaatimaan sanotun valtuuskunnan ja Maa- ja sekatyöväen liiton väliseen nytemmin irtisanottuun työehtosopimukseen.

Lautakunta päätti ⁶⁾ valtuuttaa puheenjohtajansa neuvottelemaan Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston kanssa asunnoista perityistä vuokrista, haloista perityistä hinnoista yms.

Kaupunginhallitukselle annettiin ⁷⁾ selitys palkkalautakunnan lokakuun 11 p:nä tekemästä päätöksestä, koskien maataloustyöntekijöiltä perittäviä vuokria ja halkojen hintoja.

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston tehtyä esityksen asunnoista perityistä vuokrista, haloista perityistä hinnoista yms. palkkalautakunta päätti ⁸⁾ tulkita voimassaolevaa työehtosopimusta siten,

että asunnoista, joihin perusvuokran tultua vahvistetuksi ei ole suoritettu asunnon käyttöarvoa nostavia korjauksia, edelleen peritään alkuperäinen vuokra sallittuine korotuksineen, sekä että asunnoista, joissa käyttöarvoa kohottavia korjauksia on suoritettu, vuokrat määritellään harkinnan mukaan ottamalla huomioon toisaalta työntekijäin asuntojen yleisen vuokratason ja toisaalta asunnon käyttöarvon nousun, pitämällä huoneenvuokralautakunnan korjauksen jälkeen määräämää vuokraa ylimpänä mahdollisena; sekä

että työntekijöille luovutettujen halkojen hinnoittelussa on perusteena pidettävä paikkakunnan todellista keskihintaa riippumatta kaupungin kirjanpidollisista hankintahinnoista.

Putkijohtoalan palkat. Putkijohtoalan palkoista annetun päätöksen soveltamista Helsingin kaupungin teknillisissä laitoksissa koskevan, sosiaaliministeriön palkkaosaston kirjelmän johdosta palkkalautakunta päätti ⁹⁾ antaa lausunnon, että mainitun päätöksen soveltaminen voi tapahtua kaupungin teknillisten laitosten alaisissa töissä ilman, että siitä aiheutuisi epäsuhteita ko. menettelyn soveltamisen ulkopuolelle jäävien palkkojen suhteen.

Kaupunginhallituksen ilmoitettua, että se oli kokouksessaan helmikuun 10 p:nä päättänyt alistaa tutkittavakseen palkkalautakunnan kokouksessaan helmikuun 8 p:nä pöytäkirjan 224 §:n kohdalla tekemän päätöksen putkijohtoalan palkkoja koskevasta lausunnosta lautakunta päätti ¹⁰⁾ antaa kaupunginhallitukselle erillisenä kirjelmänä selityksen sekä toimittaa samassa yhteydessä sosiaaliministeriölle osoitetun oman lausuntonsa kaupunginhallitukselle sosiaaliministeriölle edelleen lähetettäväksi.

¹⁾ Palkkal. 11 p. lokak. 1 734 §. — ²⁾ S:n 13 p. jouluk. 2 106 §. — ³⁾ S:n 16 p. elok. 1 325 §. —

⁴⁾ S:n 29 p. marrask. 2 040 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. tammik. 203 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. elok. 1 436 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. lokak. 1 782 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. lokak. 1 723 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. helmik. 224 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. helmik. 271 §.

Likaisen työn erikoiskorotukset. Sosiaaliministeriön palkkaosaston kirjelmässä ilmenevä likaisen työn erikoiskorotusten (50—100 %) laskemistapa päätettiin ¹⁾ ottaa käytäntöön toukokuun 24 p:n kokousta seuraavan tiliviikon alusta sekä ilmoittaa asiasta yleisten töiden ja teknillisten laitosten lautakunnille, samalla huomauttaen, että päätöstä ei saa laajentavasti tulkita eikä laskutapaa ulottaa 15 %:n likaisen työn korotuksiin.

Liikennelaitoksen korjaamon työntekijöiden suojapuvut. Liikennelaitoksen korjaamon työntekijöiden suojapukuja koskevan esityksen johdosta päätettiin ²⁾ hyväksyä laitoksen lautakunnan tulkinta työehtosopimuksesta, jonka mukaan laitoksen työntekijöille, jotka ovat tulleet laitoksen palvelukseen ennen joulukuun 16 p:ää 1947, saadaan antaa heille aikaisemmin kuuluneet etuudet eli suojapuku tarvittaessa, kuitenkin enintään kaksi suojapukua vuodessa, jolloin suojapukujen pesu ja korjaus eivät kuulu laitokselle, kun taas edellämainitun päivämäärän jälkeen palvelukseen tulleille työntekijöille ei voida antaa suurempia etuuksia kuin kaupungin muiden laitosten työntekijöille. Näistä etuuksista määrätään lähemmin työehtosopimuksen 11 §:n 2 kappaleessa.

Helsingin kunnantyöntekijäin keskustuomikunnan saatettua liikennelaitoksen suojapukukysymyksen sekä erittäin likaisen työn lisien laskemistapaa putkityöalalla koskevan asian työtuomioistuimen ratkaistavaksi palkkalautakunta päätti ³⁾ tutustuttuaan asiaan liittyviin asiakirjoihin antaa asiassa lausunnon kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallituksen ilmoituksen sen kokouksessaan elokuun 25 p:nä 1949 tekemästä päätöksestä, jolla se päätti antaa selityksensä Työtuomioistuimelle Helsingin kunnantyöntekijäin keskustuomikunnan haastanomuksesta, joka koski liikennelaitoksen henkilökunnan suojapukukysymystä sekä erittäin likaisen työn lisien laskemistapaa putkityöalalla, palkkalautakunta päätti ⁴⁾ merkitä tiedoksi.

Liikennelaitoksen uuden henkilökunnan vapaaliput. Helsingin kunnantyöntekijäin keskustuomikunnan ja Helsingin raitiotiehenkilökunnan yhteisjärjestön yhteisestä valituksesta, joka koski liikennelaitoksen lautakunnan kesäkuun 3 p:nä 1949 tekemää päätöstä liikennelaitoksen henkilökunnan maksuttomasta kulkuoikeudesta, palkkalautakunta päätti ⁵⁾ antaa lausunnon kaupunginhallitukselle.

Liikennelaitoksen uuden henkilökunnan vapaalippuja koskevan liikennelaitoksen lautakunnan kirjelmän johdosta palkkalautakunta päätti ⁶⁾ valtuuttaa puheenjohtajansa suorittamaan asiassa pyydetty neuvottelut, joista annetaan tieto myös niille neuvottelukelpoisille järjestöille, joille liikennelaitoksen lautakunnan päätöstä ei ole lähetetty.

Liikennehenkilökunnan palkkaus juhannuksena. Liikennehenkilökunnan palkkausta juhannusaaton klo 18 ja juhannuspäivän klo 11 välisenä aikana koskevan liikennelaitoksen esityksen johdosta palkkalautakunta päätti ⁷⁾ esittää kaupunginhallitukselle, että juhannusliikenteen johdosta palveluksessa olevalle henkilökunnalle maksettaisiin lain mukainen korvaus.

Halkotoimiston työnjohtajien virkojen sijoittaminen palkkaluokkiin. Helsingin kunnanteknikot ja työnjohtajat-yhdistyksen esityksen johdosta halkotoimiston työnjohtajien virkojen sijoittamiseksi palkkaluokkiin palkkalautakunta päätti ⁸⁾, että asia ei anna aiheutta toimenpiteisiin, mistä oli pöytäkirjanotteella ilmoitettava Helsingin kunnanteknikoille ja työnjohtajille.

Kansakoulujen vahtimestarien varallaolokorvaukset. Kansakoulujen vahtimestarien varallaolokorvaukset päätettiin ⁹⁾ vahvistaa siten, että kolmelle vahtimestarille, joiden tulee ko. aikana olla työpaikalla, suoritetaan täysi korvaus koko kaupunginhallituksen määräämästä varallaoloajasta riippumatta siitä, joutuvatko he sen kestäessä suorittamaan varsinaista työtä tai ei, ja korvauksen suhteen on otettava huomioon työaikalain määräykset yli- ja sunnuntaityöstä.

Viidelletoista vahtimestarille, joiden tulee ko. aikana olla asunnossaan, josta heidät voidaan tarvittaessa kutsua työhön, suoritetaan puolesta kaupunginhallituksen määräämästä ajasta heidän yksinkertaisen tuntipalkkansa mukaan laskettu korvaus.

Kuudelle vahtimestarille, jotka voivat vapaasti valita olinpaikkansa, mutta ovat kuitenkin velvolliset ilmoittamaan, mistä ovat tavattavissa, suoritetaan 1/8 tätä varallaoloaikaa vastaava korvaus. Muille vahtimestareille varallaolokorvausta ei suoriteta.

¹⁾ Palkkal. 24 p. toukok. 944 §. — ²⁾ S:n 31 p. toukok. 984 §. — ³⁾ S:n 16 p. elok. 1 363 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. syysk. 1 499 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. elok. 1 291 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. jouluk. 2 142 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. kesäk. 1 062 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. syysk. 1 617 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. toukok. 982 §.

Kotieläinten pito. Lautakunta päätti ¹⁾ ilmoittaa yleisenä ohjeena asianomaisille laitoksille, että laitoksen johtajan on kussakin yksityistapauksessa harkittava, montako kotieläintä ja mitä laatua laitoksen viranhaltija saa pitää. Näiden rehu saadaan myydä laitoksessa käypää hintaa vastaan, milloin sitä riittää myytäväksi. Laiduntamisesta laitoksen alueella tulee periä kohtuullinen korvaus paikkakunnan tavan tai siirtoväen laiduntamiskorvauksista annettujen ohjeiden mukaan. Niiden puutarhaetujen määrittely, jotka voidaan katsoa sisältyvän viranhaltijan vuokraan, kuuluu laitoksen johtajalle.

Vuokra-autojen tuntikorvaus aauraustöissä. Vuokra-autojen tuntikorvauksen vahvistamista aauraustöissä koskevan rakennustoimiston esityksen johdosta palkkalautakunta päätti ²⁾ ilmoittaa rakennustoimistolle, että aauraustöissä saadaan erikoissopimuksin maksaa 50 %:lla korotettu maistraatin kuorma-autotaksan mukainen korvaus. Tästä oli pöytäkirjanotteella ilmoitettava myös revisiotoimistolle.

Korvauksen suorittaminen oman auton käytöstä virkamatoilla. Maistraatti oli esittänyt maksettavaksi korvausta kunnallisneuvosmies J. Lappi-Seppälälle oman auton käytöstä virkatehtävissä. Lautakunta päätti ³⁾ kaupunginhallitukselle annettavassa lausunnossa puoltaa 15 mk:n suuruisen korvauksen suorittamista kilometriä kohden.

Päiväraha Nikkilän sairaalassa suoritettavan työn ajalta. Lautakunta päätti ⁴⁾ esittää kaupunginhallitukselle, että Nikkilän sairaalassa tilapäisesti työskenteleville työntekijöille maksettaisiin matkustussäännön mukainen päiväraha sekä että heiltä perittäisiin korvaus sairaalalta saamastaan asunnosta ja ruoasta.

Rakennus- ja muurausalan uudet urakkahinnat. Lautakunta päätti ⁵⁾ kiertokirjeellä ilmoittaa kaikille lauta- ja johtokunnille Kaupunkiliiton palkka-asiaainneuvoston kiertokirjeessä ilmoitetut rakennus- ja muurausalan uudet urakkahinnat sekä työkalukorvaukset ja että näitä kaikkia sovelletaan kaupungin töissä elokuun 5 p:stä 1949 alkaen.

Sähkölaitoksen harjoittelijain palkkaus. Sähkölaitokselle ilmoitettiin ⁶⁾ sen olevan oikeutetun harjoittelijain palkkauksessa soveltamaan Teollisuuden työteliiton maaliskuun 29 p:nä 1949 päivättyjä palkanormeja.

Kansanhuoltotoimiston eroavan henkilökunnan palkat. Kansanhuoltotoimistolle ilmoitettiin ⁷⁾, että toimistosta eroava henkilökunta on oikeutettu nostamaan koko sen kuukauden palkan, jonka aikana eroaminen tapahtuu.

Eräiden virkasäännön ja työehtosopimuksen määräysten tulkinta. Kaupunginreviisorin eräiden virkasäännön ja työehtosopimuksen määräysten tulkintaa koskevan kirjelmän johdosta palkkalautakunta päätti ⁸⁾, että tilapäisten viranhaltijain palkan vähennys sairausloma-aikana on suoritettava siten, että hänelle maksetaan määräosuus pohjapalkasta ja ikäkorotusta vastaavat palkankorotukset kokonaan, sekä että työntekijäin luottamusmies on osallistumisesta työaikana pidettyyn kaupungin lautakunnan kokoukseen oikeutettu saamaan palkkiona ainoastaan vahvistetun kokouspalkkion, mutta ei korvausta menetetyistä työajasta.

Palkan maksutapa vajailta kuukausilta. Kaupunginhallituksen palkan maksutapaa vajailta kuukausilta koskevan tiedustelun johdosta palkkalautakunta päätti ⁹⁾ esittää, että kaupunginhallitus antaisi kaikille lauta- ja johtokunnille seuraavan ohjeen:

»Milloin on kysymys palkan laskemisesta vajaalta kuukaudesta, on palkka laskettava todellisen päivälukumäärän mukaan. Milloin yhteenlaskettu palvelusaika ylittää kuukauden, palkka on laskettava siten, että palvelusajan alusta lukien lasketaan täydet kuukaudet, esim. 4. 2.—3. 3., jolta ajalta maksetaan täysi kuukausipalkka, ja ylimenevältä osalta palkka todellisten päivien mukaan. Päivän palkaksi lasketaan aina kuukausipalkka jaettuna 30:llä. Se seikka, montako päivää kussakin kalenterikuukaudessa on, ei vaikuta laskutapaan, joten kuukausina käsitellään esim. 16. 1.—15. 2., 20. 2.—19. 3., 1. 5.—30. 5. ja 1. 5.—31. 5.»

Virheellisesti suoritettu virkanimitys. Lautakunta päätti ¹⁰⁾ ilmoittaa työnvälityslautakunnalle tämän tekemän esityksen johdosta, että kyseessä olevassa virkanimityksessä oli menetelty virheellisesti sikäli, että asianomainen virkaan nimitettävä ei ollut esittänyt todistusta ruotsinkielen taidostaan ennen virkaan nimittämistä. Kun hän kuitenkin jo on

¹⁾ Palkkal. 22 p. maalisk. 573 §. — ²⁾ S:n 29 p. marrask. 2 059 §. — ³⁾ S:n 29 p. marrask. 2 037 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. maalisk. 508 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. elok. 1 295 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. toukok. 987 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. huhtik. 742 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. lokak. 1 808 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. jouluk. 2 086 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. tammik. 176 §.

ryhtynyt virkaansa hoitamaan ja nyttemmin on osoittanut olevansa siihen pätevä, ei palkkalautakunnan puolesta ole estettä vaalin voimassa pysyttämiseksi.

Sukeltajain palkat. Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan esityksen johdosta, joka koski neuvottelujen aloittamista sukeltajien palkoista, palkkalautakunta päätti ¹⁾ ilmoittaa keskustoimikunnalle, että se ei katso voivansa ryhtyä pyydettyihin neuvotteluihin. Suomen sukeltajain liiton esittäessä kaupunginhallitukselle työsitoumuksen solmimista kaupungin ja liiton kesken palkkalautakunta päätti ²⁾ esittää kaupunginhallitukselle, että asia ei antaisi aihetta toimenpiteisiin.

Työstä poisjääneiden työntekijäin työsuhteiden ennalleen palauttaminen. Lautakunnan varapuheenjohtajan Laakson ja jäsenen Tervosen esityksen johdosta, joka koski työstä poisjääneiden työntekijäin työsuhteiden ennalleen palauttamista, palkkalautakunta päätti ³⁾ todeta, että sillä ei ole valtuuksia päättää asiasta eikä aihetta tehdä esitystä kaupunginhallitukselle. Samanlaisen päätöksen lautakunta teki ⁴⁾ myös Suomen rakennus-työläisten liiton samaa asiaa koskevan kirjelmän johdosta.

Uusien virkojen perustaminen ja palkkaluokkien muuttaminen. Palkkalautakunta antoi kertomusvuoden aikana kaupunginhallitukselle useita lausuntoja, jotka koskivat uusien virkojen perustamista, entisten lakkauttamista, virkojen vakinaistamista, viranhaltijain palkkaluokkien tai palkkioiden tarkistamista ja muuttamista, niiden indeksikorotuksia tai indeksiin sitomista. Edelleen lautakunta antoi lausuntonsa useista virkanimikkeiden muuttamista koskevista asioista. Uusien virkojen perustamisen ollessa kysymyksessä palkkalautakunta yleensä tyytyi esittämään käsityksensä ehdotetun palkkaluokan sopivaisuudesta, puuttumatta muuten viran tarpeellisuuden arvioimiseen.

Osapäivätyöt. Palkkalautakunta antoi useissa tapauksissa suostumuksensa virkailijain siirtymisestä kokopäivätyöstä osapäivätyöhön ja päinvastoin. Valtaosaltaan osapäivätyöntekijät olivat sairaanhoitohenkilökuntaa.

Laivaväen palkkaaminen satama- ja liikennelaitokselle. Lautakunta päätti ⁵⁾ merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen maaliskuun 31 p:nä 1949 tehdyn päätöksen yhteisen laivaväen palkkaamisesta satama- ja liikennelaitoksille sekä valtuuttaa palkkalautakunnan puheenjohtajan neuvottelemaan Suomen merimies-unionin kanssa työehtosopimuksen aikaansaamiseksi.

Korvausten maksaminen v:n 1918 tapausten johdosta kaupungin palveluksesta erotetuille. Sen johdosta, että Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunta oli esittänyt korvausten maksamista v:n 1918 tapausten johdosta kaupungin palveluksesta erotetuille sekä Helsingin raitiotiehenkilökunnan yhteisjärjestö anonut korvauksen maksamista Raitiotie- ja omnibus oy:n palveluksessa olleille v:n 1918 tapahtumien johdosta erotetuille tai heidän leskilleen, palkkalautakunta päätti ⁶⁾ kirjelmällä saattaa kaupunginhallituksen tiedoksi eräät asiaan liittyvät seikat sekä lausuntonaan ilmoittaa, että kaupunki ei ole oikeudellisesti velvollinen anomuksiin suostumaan, mutta että palkkalautakunta ei ole katsonut asiaan harkiten kysymystä sen tarkoituksenmukaisuuden kannalta.

Kaupunkiliiton kiertokirjeitä palkka-asioista. Seuraavat Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston kiertokirjeet merkittiin ⁷⁾ tiedoksi: kiertokirje palkkasäännöstelypäättöksen 3 §:n 3 mom:n soveltamisesta työttömyystöistä maksettaviin palkkoihin;

kiertokirje palkkasäännöstelypäättöksen 5 §:n 3 mom:n soveltamisesta rakennusalalla, minkä ohessa se päätettiin ⁸⁾ saattaa yleisten töiden lautakunnan ja satamalautakunnan tietoon ja sovellettavaksi marraskuun 6 p:stä 1949 lukien;

kiertokirje sähköalan työehtosopimuksesta ja urakkahinnoittelusta, minkä ohessa uusi urakkahinnoittelu päätettiin ⁹⁾ saattaa sähkölaitoksen tietoon ilmoituksin, että sitä kulloinkin voimassaolevin indeksikorotuksin on sovellettava marraskuun 6 p:stä 1949 alkaen;

kiertokirje ¹⁰⁾ peltialan työehtosopimuksen hyväksymisestä palkkojen osalta;

kiertokirje ¹¹⁾ palkkasäännöstelypäättöksen 4 §:n 3 mom:n nojalla myönnettyjen palkkojen tarkistamista metalliteollisuuden erikoismiehille.

Eräiden Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston tekemien sopimusten aiheuttamat muutokset. Lautakunta päätti ¹²⁾ saattaa kaikkien laitosten tietoon eräistä Kaupunkiliiton

¹⁾ Palkkal. 20 p. syysk. 1 551 §. — ²⁾ S:n 27 p. syysk. 1 625 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1 484 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. syysk. 1 531 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. huhtik. 747 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 823 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. marrask. 1 916 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. marrask. 1 840 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. marrask. 1 841 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. marrask. 1 917 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. marrask. 1 918 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. syysk. 1 624 §.

palkka-asiainneuvoston tekemistä sopimuksista ja päätöksistä aiheutuneet muutokset, joita soveltuvin kohdin tuli noudattaa lokakuun 2 p:stä 1949 alkaen.

Viranhaltijoiden palkkojen säännöstelystä vapauttamisen aiheuttamat toimenpiteet. Lautakunta päätti ¹⁾ esittää kaupunginhallitukselle eräitä kuntien viranhaltijain palkkojen säännöstelystä vapauttamisesta aiheutuvia toimenpiteitä. Mainitun esityksen, joka koski palkkojen ja eläkkeiden järjestelyä, kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuun 21 p:nä 1949 ja se on julkaistu kunnallisessa asetuskokoelmassa v:ltä 1949 n:o 113.

Rakennusmestari H. Kinnusen palkkaetuja maaliskuun 5 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseltä ajalta koskevan Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen ja Kunnalliset rakennusmestarit-yhdistyksen esityksen johdosta palkkalautakunta päätti ²⁾, että koska Kinnusta ei oltu määrätty viransijaiseksi korkeampaan virkaan vaan hän jatkuvasti oli hoitanut omaa virkaansa, viransijaisuuspalkkio ei tässä tapauksessa tullut kysymykseen, mistä oli pöytäkirjanotteella ilmoitettava yleisten töiden lautakunnalle.

Viranhaltijain ylityökorvaus. Korkeimman hallinto-oikeuden annettua maaliskuun 1 p:nä 1949 päätöksen viranhaltijain ylityökorvausta koskevassa asiassa palkkalautakunta päätti ³⁾ ehdottaa kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus uudistaisi aikaisemman valituksenalaisen päätöksensä asiassa siten täydennettynä, että lause: »Edelleen kaupunginhallitus päätti, että ylityökorvaukset suoritetaan uusien palkkojen mukaan laskettuina vasta kuluvan maaliskuun alusta alkaen» tulisi kuulumaan: »Edelleen kaupunginhallitus päätti, että ylityökorvaukset suoritetaan uusien palkkojen mukaan laskettuina vasta sen jälkeen kuin säännöllisen työajan pidennys on tullut voimaan eli kuluvan maaliskuun alusta lukien.» Tästä ehdotuksesta oli pöytäkirjanotteella ilmoitettava neuvottelukelpoisille viranhaltijajärjestöille lain edellyttämässä järjestyksessä.

Ylityökorvauksen maksaminen matkoihin käytetystä ajasta. Kaupunginreviisorin tiedustelun johdosta, joka koski ylityökorvauksen suorittamista työntekijöille matkoihin käytetystä ajasta näiden joutuessa suorittamaan työtä kaupungin ulkopuolella, palkkalautakunta päätti ⁴⁾ antaa kaikille lautakunnille seuraavan lausunnon:

Revisiotoimiston kiinnitettyä palkkalautakunnan huomiota siihen, että kaupungin työntekijöille on toisella paikkakunnalla suoritetusta työstä maksetun urakka- tai tuntipalkan lisäksi maksettu vastaavaa palkkaa myös matkustamiseen käytetyltä ajalta sekä varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävästä matkustusajasta lisäksi myös ylityökorvausta, palkkalautakunta, hankittuaan asiasta työneuvoston lausunnon, kiinnittää asianomaisten huomiota seuraavaan:

Mikäli työpaikkaan toiselle paikkakunnalle matkustaminen ei tapahdu työnantajan työntekijää velvoittavasti määräämästä lähtöpaikasta, ei sitä työaikalain 9 §:n mukaan lueta työaikaan. Tästä huolimatta työntekijä on kaupungin voimassaolevan työehtosopimuksen perusteella oikeutettu sellaiseen korvaukseen, mikä sopimuksen 10 §:ssä mainitaan matkakorvauksen ja päivärahan suorittamisesta. Vaikka muusta korvauksesta kaupungin ulkopuolelle tehtävien matkojen suhteen ei ole sovittu, palkkalautakunta kuitenkin katsoo, että kaupungin on lisäksi suoritettava työntekijälle yksinkertaista tuntipalkkaa vastaava korvaus näiltä matkaan käytetyiltä tunneilta, jotka sisältyvät yleisesti noudatettuun työaikaan, koska työntekijän ansiotulo muussa tapauksessa alenisi matkan johdosta. Kun matkatunteja ei lain eikä sopimuksen mukaan lueta työaikaan, ei ylityökorvaus niiltä kuitenkaan tule kysymykseen, eikä työn suoritukseen käytetyistä tunneista myöskään voida suorittaa ylityökorvausta sillä perusteella, että ne yhdessä matkatuntien kanssa ylittävät säännöllisen työajan.

Eläinlääkärien ylityökorvaukset. Teurastamolautakunnalle ilmoitettiin ⁵⁾, että eläinlääkärien ylityö, jota on tehty runsaan teuraskarjan sekä riittämättömän teurastajamäärän vuoksi, on luonteeltaan korvattavaa, mikäli se ylittää 12 tuntia kuukaudessa. Ylityökorvauksen maksaminen ko. viranhaltijoille riippuu siitä, katsotaanko heidät johtavassa asemassa oleviksi. Tarkastuseläinlääkärit ja apulaiseläinlääkäri eivät ole johtavassa asemassa, joten asia heidän kohdaltaan on selvä. Apulaisjohtajaa voitaisiin nimen perusteella pitää johtavassa asemassa olevana, mutta koska palkkalautakunnan käsityksen mukaan vain teurastamon johtaja on teurastamolla johtava viranhaltija ja apulaisjohtajaa voidaan pitää vain hänen sijaisenaan ollessa johtavassa asemassa olevana, ei ole estettä maksaa ylityökorvausta myös apulaisjohtajalle.

¹⁾ Palkkal. 15 p. marrask. 1 958 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 1 795 §. — ³⁾ S:n 3 p. toukok. 805 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. syysk. 1 477 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. heinäk. 1 161 §.

Sunnuntaityökorvaukset. Lautakunta päätti ¹⁾ saattaa viranhaltijoille suoritettavia sunnuntaityökorvauksia koskevan työneuvoston lausunnon kaikkien lauta- ja johtokuntien tietoon samalla huomauttaen, että niiden viranhaltijoiden suhteen, jotka eivät ole työ-sopimuslain alaisia, on ylitöihin nähden edelleen sovellettava kaupunginhallituksen helmi-kuun 5 p:nä 1942 tekemää päätöstä. Sunnuntaityökorvaukset on maksettava kiertokir-jeen mukaisesti tammikuun 1 p:stä 1949 alkaen, minkä lisäksi päätettiin esittää kaupun-ginhallitukselle, että ennen mainittua päivää maksettuja mahdollisia liikoja sunnuntaityö-korvauksia ei perittäisi takaisin.

Suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitajan tekemään tiedusteluun palkkalauta-kunta päätti ²⁾ vastata, että kun avustavaa lämmitystyövoimaa on kulloinkin palkkava-todellisen tarpeen mukaan, tällaiselle työvoimalle tulevat sunnuntaityökorvaukset on maksettava kirjallisen määräyksen perusteella tehtyjen, toteennäytettyjen todellisten työtuntien mukaan. Tästä oli pöytäkirjanotteella ilmoitettava myös revisiotoimistolle.

Rakennustoimiston tiedusteluun talonmiesten sunnuntaityökorvausta koskevan pää-töksen soveltamisesta korjauspajan tp. talonmies-lämmittäjän H. Lariston sunnuntai-työkorvaukseen päätettiin ³⁾ vastata, että palkkalautakunnan eräitä aikaisemmin tekemiä päätöksiä oli tulkittava niin, että ellei talonmiehille ja lämmittäjille aikaisemmin ollut suoritettu sunnuntaityökorvauksia, ne oli nyttemmin maksettava taannehtivasti tammi-kuun 1 p:stä 1947 lukien toteennäytettyjen taikka, ellei se ole käytännössä mahdollista, arvioitujen todellisten sunnuntaityötuntien lukumäärän perusteella. Samaa periaatetta on noudatettava myös nyt po. tapauksessa. Mitä sitten tulee sunnuntaityökorvauksen laskutapaan, niin koska nyt ei ole kysymyksessä ylityö, vaan sunnuntaityökorvaus, on korvaus tuntia kohden yksinkertainen tuntipalkka.

Tavolan koulukodin johtajan sunnuntaityö. Lastensuojelulautakunnalle ilmoitettiin ⁴⁾ sen tekemän esityksen johdosta, että Tavolan ja Toivoniemen koulukotien johtajien sun-nuntaisin laitoksissaan suorittama yleisvalvonta yms. siihen liittyvä työ voidaan katsoa säännölliseksi sunnuntaityöksi, jolta 2 tunnin mukaan voidaan suorittaa sunnuntaityö-korvaus. Tavolan koulukodin johtajan 4 tunnin mukaan nostamasta sunnuntaityökor-vauksesta on häneltä perittävä puolet takaisin, taikka vaihtoehtoisesti velvoitettava hänet suorittamaan vastaava määrä sunnuntaityötunteja ilman korvausta. Se, mistä lähtien Toivoniemen koulukodin johtajatar oikeutetaan saamaan tämän päätöksen mukaan sun-nuntaityökorvausta, jätetään lastensuojelulautakunnan päätettäväksi hänen suoritta-mansa työmäärän perusteella ja muiden koulukotien johtajien nostamat korvaukset huo-mioonottaen.

Liikennelaitoksen rataosaston yötyökorvauksia koskevan Helsingin kunnantyöntekijäin keskustuimikunnan esityksen palkkalautakunta päätti ⁵⁾ hylätä.

Luontoisetukorvaukset. Kertomusvuoden aikana lautakunta vahvisti useita satoja luontoisetukorvauksia, määräsi virka-asuntoja sekä teki joukon muita päätöksiä, jotka koskivat luontoisetujen nauttimista niin, että viranhaltija joko vapautettiin niistä kokonaan, jolloin palkka maksettiin yksinomaan rahassa tai osittain, esim. sairaalassa ruokailusta, asuntoedusta jne. Eräissä tapauksissa oikeutettiin viranhaltija pitämään lap-sensa tai äitinsä luonaan virka-asunnossaan edellyttäen että asianomaiselle ei myönnetty muita etuja.

Eläkkeelle siirtyneiden viranhaltijoiden virka-asunnot. Lautakunta päätti ⁶⁾ ilmoittaa kunnalliskodin johtokunnalle, sen tekemän tiedustelun johdosta, että kyseessä olevien viranhaltijain irtisanomiseen virka-asunnoistaan ei ole estettä.

Vuosilomamääräysten tulkitseminen. Kunnantyöntekijäin keskustuimikunnan esityk-sen johdosta eräiden Ryttylän koulukodin palveluksessa olevien viranhaltijain oikeudesta saada vuosilomansa pidennettynä päätettiin ⁷⁾ ilmoittaa kaikille laitoksille, että vuosilo-maa ei ole annettava pidennettynä, milloin virkatehtävien laatu maataloustöissä ja muissa sellaisissa vuosilomalain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa töissä, joissa kesäaikana annettu vuosiloma vaikeuttaa yrityksen toimintaa, aiheuttaa sen myöntämisen muuna kuin varsi-naisena lomanantokautena. Samaa periaatetta on noudatettava myös työntekijöiden lomien suhteen.

¹⁾ Palkkal. 5 p. huhtik. 653 §. — ²⁾ S:n 18 p. tammik. 100 §. — ³⁾ S:n 22 p. maalisk. 601 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. maalisk. 511 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. toukok. 831 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. syysk. 1 611 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. tammik. 98 §.

Sairaalalautakunnalle päätettiin ¹⁾ ilmoittaa sen tekemän tiedustelun johdosta, että milloin palvelukseen astuminen on tapahtunut lokakuun 1 p:nä, loman pituuteen vaikuttavat palvelusvuodet tulevat täyteen syyskuun loppuun mennessä, joten kysytyssä tapauksessa viranhaltija oli kertomusvuonna oikeutettu kuuden viikon lomaan.

Kansanhuoltotoimistolle päätettiin ²⁾ ilmoittaa, että toimistoapulaisella J. Riikosella on vuosilomaan hyväksiluettavaa muun kunnan palvelusta lähes 17 vuotta, mutta koska Riikonen oli tullut varsinaiseksi tilapäiseksi toimistoapulaiseksi toukokuun 1 p:stä 1948 alkaen, saatuaan sitä ennen vuosilomakorvauksen tuntipalkalla olost, ei hän virkasuhteensa perusteella ole oikeutettu saamaan vuosilomaa vuodelta 1948. Vuosilomamääräysten mukaan Riikonen on vuonna 1949 oikeutettu lukemaan hyväkseen muissa kunnissa palvelemaisensa ajan ja hänellä on oikeus kuuden viikon lomaan. Koska Riikonen eroaa ennen lomanantokauden alkua, hänelle on suoritettava vuosilomakorvausta kolmelta päiväältä kuukautta kohti toukokuun 1 p:stä 1949 lukien.

Kansanhuoltotoimistolle ilmoitettiin ³⁾ palkkalautakunnan kokouksessaan kesäkuun 21 p:nä tekemän päätöksen toimistoapulaisen J. Riikosen asiassa olevan väärän, koska valtion ja muun kunnan palvelusta saadaan vuosilomaan nähden lukea hyväksi enintään kymmenen vuotta. Mutta koska erehdys on tapahtunut viranomaisten taholta palkkalautakunta päätti kaupunginhallitukselle esittää, että Riikoselta ei perittäisi jo ehkä liikaa maksettua lomakorvausta takaisin.

Pidennetyn kesäloman myöntämistä liikennelaitoksen rataosaston uuttaajille koskevan liikennelaitoksen lautakunnan esityksen johdosta palkkalautakunta päätti ⁴⁾ ilmoittaa liikennelaitoksen lautakunnalle, että koska sen esitys ei perustunut työntekijäin lomasääntöön eikä voimassaolevaan työehtosopimukseen, palkkalautakunta ei voinut siinä tarkoitettua menettelyä hyväksyä.

Käräjien seuraamiseen tarvittavat lomat. Lautakunta päätti ⁵⁾ ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle ammattientarkastaja, insinööri S. Maaniemen anomuksen johdosta, että kaupungin laitoksissa yleensä noudatetun käytännön mukaan on käräjien seuraamiseen tarvittavat vähäiset lomat, joiden ajalta palkkaa ei ole vähennetty, järjestetty siten, että asianomainen korvaa yli- tai kotityöllä virkatehtävät, joita ei lomansa aikana ole suorittanut ja että tehdyn esityksen perusteella virkavapautta ei voida myöntää, vaan kustakin virkavapausajasta on tehtävä erikseen anomus aikamäärineen (mikäli tarpeelliseksi katsotaan).

Valtion palveluksen hyväksilukeminen vuosilomaa varten. Kunnalliskodin vahtimestarin valtion palveluksen hyväksilukemista vuosilomaa varten koskevan anomuksen johdosta palkkalautakunta päätti ⁶⁾ ilmoittaa kunnalliskodille, että virkasäännön 26 §:n 7 mom:n sanamuodosta voi ehkä saada sen käsityksen, että kunkin valtiolla palvellun ajanjakson tulisi olla vähintään vuoden pituisen. Näin ei kuitenkaan ole määräystä tulkittu, ja virkasääntökomitean mietinnöstä (Kvston painetut asiakirjat N:o 3/1948 s. 7) ilmenee, että kun asianomaisesta kohdasta poistettiin sana »yhtäjaksoisesti», sillä nimenomaan tarkoitettiin aikaisemman palveluksen yhtäjaksoisuutta koskevan ehdon poistamista. Käytännössä onkin riittänyt, että asianomaisella on valtion palvelusta yhteensä vähintään vuosi. Näin ollen anoja on oikeutettu lukemaan hyväkseen anomuksestaan ilmenevät valtion palvelusajat yhteensä 2 v. 1 kk. 19 p.

Oikeudet kesälomaan ja ikälisiin. Tervalammen työlaitoksen tiedusteluun erään sen palveluksessa olevan tallimiehen oikeudesta kesälomaan ja ikälisiin aikaisempien palvelussuhteittensa perusteella päätettiin ⁷⁾ vastata, että kyseisen tallimiehen palvelus Valtionrautateillä ja Asevarikko 4:ssä voidaan lukea hyväksi kesälomaan, mutta ei ikälisiin nähden. Pohjolan poikakodin palvelusta ei voida lukea hyväksi kumpaankaan etuun nähden. Näin ollen hän on kuluvana vuonna oikeutettu 1 kuukauden kesälomaan sekä 1 ikäkorotukseen vain kaupungin palveluksen perusteella vasta toukokuun 1 p:stä 1951 lukien aikanaan tehtävän eri esityksen perusteella.

Oikeus lomakorvaukseen. Palkkalautakunta päätti ⁸⁾ ilmoittaa liikennelaitokselle erään Helsingin raitiotiehenkilökunnan yhteisjärjestön anomuksen johdosta, että kummankin anomuksessa mainitun rahastajan edellisessä joulukuussa nauttima loma on katsottava

¹⁾ Palkkal. 12 p. huhtik. 686 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 1 108 §. — ³⁾ S:n 16 p. elok. 1 327 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. marrask. 1 885 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. helmik. 229 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. jouluk. 2 077 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 513 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. maalisk. 526 §.

vuosilomaksi, mikä heillä oli oikeus saada pitennettynä. Kun rahastajilla kummallakin oli tavallista vuosilomaa jäljellä 18 päivää, on se puolella pidennettynä 27 päivää. Heidän ehdittyään joulukuussa olla 22 päivää lomalla, jäi pidennetystä lomasta käyttämättä 5 päivää, mikä on siis korvattava. Lisäksi on heillä huhtikuun 30 p:n 1948 jälkeen ansaittua vuosilomaa vuotta 1949 varten 24 työpäivää 8 kuukauden ja kuukautta kohden tulevan 3 työpäivän mukaan. Kummankin lomakorvaus tulee siis laskea seuraavasti:

$$\frac{5 \times \text{kuukausipalkka}}{30} + \frac{24 \times \text{kuukausipalkka}}{25}$$

Näin laskettu korvaus on maksettava kummallekin rahastajalle täysimääräisenä eläkkeen lisäksi.

Etsivä F. R. Dickmanin vuosilomakorvausta koskevan anomuksen johdosta palkkalautakunta päätti¹⁾ ilmoittaen, että Dickman on oikeutettu saamaan 6 kuukaudelta vuosilomakorvauksena kultakin kuukaudelta 3 työpäivän palkan eli yhteensä 18 työpäivän palkan, jolloin työpäivän palkka on hänelle maksettu kuukausipalkka jaettuna 25:llä, esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi raastuvanoikeudelle tähän tarkoitukseen puuttuvan määrärahan.

Vuosilomakorvauksen maksaminen kuolinpesälle. Sairaalalautakunnalle päätettiin²⁾ ilmoittaa sen tekemän esityksen johdosta, että ruokalanhoitaja A. Ruuthin kuolinpesä on oikeutettu saamaan lomakorvausta pitämättä jääneestä vuosilomasta 27 päivän mukaan eli 19 224 mk sekä huhtikuun 30 p:n 1948 jälkeen seuraavaa lomanantokautta varten ansaitsemastaan lomasta 13 työpäivän mukaan 11 107: 20 mk eli yhteensä 30 331:20 mk eli pyöristettynä 30 330 mk, minkä ohessa kuolinpesä on oikeutettu virkasäännön 22 §:n perusteella saamaan Ruuthin kuolinkuukauden palkan mikäli sitä ei vielä ole Ruuthille maksettu.

Oikeus jäädä virkaansa säädetyn eroamisiän saavutettuaan myönnettiin kertomusvuonna 30 henkilölle. Eräitä mainittua asiaa koskevia anomuksia hylättiin ja joissakin tapauksissa annettiin kaupunginhallitukselle lausunto viranhaltijan oikeuttamisesta pysymään virassaan eläkeiän saavutettuaan.

Sivutoimet. Oikeus hoitaa sivutointa myönnettiin yhteensä 36 viranhaltijalle. Useimmissä tapauksissa oli kysymyksessä opettajan tehtävän hoitaminen yliopistossa, teknillisessä korkeakoulussa tai jossakin muussa oppilaitoksessa.

Oikeus asua kaupungin ulkopuolella myönnettiin yhteensä 14 viranhaltijalle; näistä 9 lupaa myönnettiin v:n 1950 loppuun.

Ikäkorotusten myöntäminen. Ikäkorotusten myöntämistä koskevia asioita palkkalautakunta ratkaisi kertomusvuonna 1 438 sekä teki esityksen kaupunginhallitukselle ikälisiä vastaavien palkankorotusten myöntämisestä 986 tapauksessa. Kaupunginhallituksen ratkaistavista ikäkorotusanomuksista annettiin 62 lausuntoa. Lisäksi lautakunta antoi lausuntonsa useista ikäkorotusten myöntämistä koskevista valitusasioista sekä sellaisista tapauksista, joissa oli kysymyksessä viranhaltijan oikeuttaminen laskemaan virkavuosi-ksi ikälisiä varten eri laitoksissa palvelemana ajat.

Virheellisesti myönnetty ikäkorotusta vastaava palkankorotus. Liikennelaitoksen esitettyä ikäkorotuksia vastaavien palkankorotusten myöntämistä raitiovaununkuljettajille A. B. Gladille ja O. Peltolalle palkkalautakunta päätti³⁾ kaupunginhallitukselle esittää esityksen hylättäväksi sekä että tilapäisen viranhaltijan, jolle ikäkorotusta vastaava palkankorotus on myönnetty virheellisellä perusteella, palkkaa alennettaisiin, kun virheellinen ikäkorotusta vastaava palkankorotus huomataan myönnettyksi, jolloin virheen oikaisemisesta johtuva palkan alennus toimitettaisiin virkasäännön mukaista irtisanomismenettelyä noudattaen eli että ko. viranhaltijalle ilmoitettaisiin, että laillisen irtisanomisajan kuluttua alennetaan palkka virhettä vastaavalla määrällä, jolloin asianomainen viranhaltija voisi erota, mikäli ei toimenpiteeseen tyydy.

Sairauslomasijaisuudet. Palkkalautakunta myönsi kertomusvuonna sairauslomaa nauttivien viranhaltijain sijaisille palkkioita 462 tapauksessa. Eräissä tapauksissa annettiin kaupunginhallitukselle lausuntoja sairausloman myöntämistä koskevissa asioissa, mm. täysien tai vähennettyjen palkkaetujen nauttimisesta jatkettun sairausloman ollessa

1) Palkkal. 6 p. syysk. 1 479 §. — 2) S:n 26 p. helmik. 355 §. — 3) S:n 11 p. lokak. 1 724 §.

kysymyksessä. Sairauslomasijaisten palkkaamiseen käytetyt määrärahat jakautuivat eri laitosten ja virastojen kesken seuraavasti:

	Mk		Mk
Revisiotoimisto	14 990	Sielullisesti sairaiden lastenpsy-	
Kaupunginkanslia	16 020	kiatrin toimisto	16 100
Kaupunginhallituksen asiamies-		Kouluhammasklinikka	155 590
osasto	5 089	Veneeristen tautien poliklinikat	99 935
Kaupunginarkisto	2 255	Äitiys- ja lastenneuvolat	261 380
Rahatoimisto	108 465	Desinfioimislaitos	70 050
Tilastotoimisto	168 805	Sairaalan tilivirasto	63 195
Maistraatti	39 305	Huoltolautakunta ja huolto-	
Ensimmäisen kaupunginvoudin-		viraston yleinen toimisto ...	241 670
konttori	9 380	Huoltolautakunnan kassa- ja	
Toisen kaupunginvoudinkont-		tilitoimisto	16 405
tori	304 494	Huoltolautakunnan asiamies-	
Rikostuomioiden toimeenpano-		toimisto	3 885
konttori	245 795	Kunnalliskoti laitoksineen	815 900
Helsinki—Malmin ulosottopiiri	27 760	Työtuvat	26 000
Rakennustarkastus	58 475	Lastensuojelulautakunta	4 20 015
Raastuvanoikeus	329 905	Lastenhuoltolaitokset	569 172
Syyttäjistö	71 815	Oikeusaputoimisto	13 320
Maistraatin ja raastuvanoikeu-		Työnvälitystoimisto	26 445
den arkisto	163 620	Raittiuslautakunta	250
Poliisilaitoksen sairaanhuolto	12 795	Suomenkielinen työväenopisto	55 495
Holhouslautakunta	1 000	Kirjapainokoulu	26 565
Huoneenvuokralautakunnat ...	18 845	Valmistava tyttöjen ammatti-	
Terveystenhoitolautakunta ja		koulu	135 040
sen toimisto	350 590	Kotitalouslautakunta	5 555
Terveystieteiden tutkimusten la-		Lastentarhain johtokunta	19 080
boratorio	13 710	Lastentarhat laitoksineen	435
Eläinlääkintöosasto	7 990	Kaupunginkirjasto	712 385
Maidontarkastamo	80 510	Kaupunginorkesteri	242 395
Ammattientarkastus	30 465	Kiinteistölautakunta ja kiin-	
Tuberkuloosihuoltotoimisto ...	113 700	teistötoimisto	168 960
Tuberkuloosihuollon asuntolat	77 275	Yleisten töiden lautakunta ja	
Sielullisesti sairaiden vastaan-		rakennustoimisto	246 370
ottoasema	160 395	Satamaliikenne	53 280
Sielullisesti sairaiden huolto-		Teurastamo	19 015
toimisto	28 665	Elintarvikekeskus	21 925
		Yhteensä	6 967 925

Virkavapaudet. Kertomusvuoden aikana myönnettiin 150 viranhaltijalle virkavapautta täysin palkkaeduin. Lisäksi lautakunta päätti eräissä tapauksissa siirtää jo myönnetyn virkavapauden toiseen ajankohtaan tai peruuttaa sen. Joitakin virkavapausanomuksia hylättiin.

Virkavapautta myönnettiin useimmiten ulkomaista opintomatkaa, kursseille, neuvottelupäiville tai urheilukilpailuihin osallistumista varten. Edelleen annettiin kaupunginhallitukselle lausuntoja sellaisissa tapauksissa, joissa oli kysymyksessä virkavapauden myöntäminen työntekijöille edellä mainitun kaltaisten syiden vuoksi.

Palkaton virkavapautta myönnettiin 43 viranhaltijalle opintomatkaa, toisen viran hoitamista tai yksityisasioiden järjestämistä varten yhdeksi vuodeksi tai lyhyemmiksi ajoiksi. Joissakin tapauksissa maksettiin asianomaisille tällöin puolet tai kolmasosa palkasta.

Viransijaisuuspalkkioita muun syyn kuin sairauden takia myönnettiin kertomusvuoden jikana talousarvioon tarkoitukseen otetusta määrärahasta seuraavat rahamäärät, joiden aakautuminen eri virastojen kesken selviää alla olevasta yhdistelmästä:

	Mk		Mk
Raastuvanoikeus	36 590	Lastensuojelulautakunta	50 350
Palolaitos	14 255	Lastenhuoltolaitokset	55 706
Terveystieteiden lautakunta ja sen toimisto	18 055	Lastentarhat laitoksineen	5 430
Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema	11 295	Kaupunginkirjasto	29 545
Veneeristen tautien poliklinikat	6 255	Musiikkilautakunta	6 000
Äitiys- ja lastenneuvolat	272 885	Kaupunginorkesteri	3 175
		Yhteensä	509 541

Vuorotyössä olevien sairauslomapalkka. Sähkölaitokselle ilmoitettiin ¹⁾, että sairausloman palkka vuorotyössä oleville aikapalkkaa nauttiville on maksettava sen todellisen tuntimäärän perusteella, minkä sairauslomalla oleva tulisi saamaan, jos hän olisi työssä sekä urakkapalkkaa nauttiville keskimääräisen päiväansion mukaan. Sairauslomasijainen on oikeutettu palkkaan kaikilta todellisilta työtunneilta ja laitoksessa käytännössä olevaa työajan järjestelyä voidaan jatkaa mikäli siihen on saatu työneuvoston lupa tai mikäli lupa asianmukaisessa järjestyksessä hankitaan.

Viranhaltijan oikeus synnytyyslomaan. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle ilmoitettiin ²⁾ sen tekemän tiedustelun johdosta, että määrärahapalkkainen viranhaltija, kuten esim. vuosisijainen, ei ole virkasäännön mukaan oikeutettu synnytysloman ajalta palkkaetuihin, milloin hän ei ole ollut kuutta kuukautta kaupungin palveluksessa. Sairausloman ajalta tällainen viranhaltija on oikeutettu enintään kahden viikon ajalta täyteen palkkaan. Tiedustelun aiheuttaneessa tapauksessa kahdelta viikolta maksettu palkka on katsottava sairauslomapalkaksi.

Teurastajien sairauslomapalkka. Teurastamolle ilmoitettiin ³⁾, että kuukausipalkkaisille teurastajille ei ole maksettava sairauslomalta muuta palkkaa kuin heidän virkasäännön mukainen kuukausipalkkansa ikälisineen. Tuntipalkkaisille teurastajille on sairausloma-ajan palkka maksettava sairauslomaa edeltäneen kolmen kuukauden keskiansion mukaan.

Eläkesäännön soveltaminen. Sairaalamautakunnan eläkesääntöjen soveltamista koskevan esityksen johdosta palkkalautakunta päätti ⁴⁾ kaupunginhallitukselle esittää lausuntoaan, että henkilöt, jotka v. 1943 pidättivät itselleen oikeuden eläkkeeseen siihen asti voimassa olleiden eläkesääntöjen mukaisesti saisivat tilaisuuden suorittaa uuden valinnan, sekä että, jos asianomaiset valitsevat uuden eläkesäännön, sen mukaan lasketut eläkkeet suoritettaisiin heinäkuun 1 p:stä 1949 alkaen.

Myönnetty eläkkeet. Kertomusvuoden aikana myönnettiin 280 kaupungin palveluksessa olleelle henkilölle sääntöjen mukainen eläke. Kaupunginhallitukselle annettiin useita ylimääräisen eläkkeen myöntämistä koskevia lausuntoja. Kaupunginvaltuuston tammikuun 11 p:nä 1949 tekemästä ns. palkkakuoppapäätöksestä johtuen lautakunta suoritti aikaisempia päätöksiään muuttaen eräitä eläkkeiden korotuksia. Lisäksi tehtiin kaupunginhallitukselle useita esityksiä asioista, jotka koskivat viranhaltijain oikeuttamista laskemaan virkavuosi eläkettä varten eri laitoksissa palvelemaansa ajat.

Hautausapua myönnettiin 137 kuolinpesälle kaikkiaan 1 366 600 mk.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin paitsi edellä eri yhteyksissä mainituista palkkaus-, ikälisä-, eläke, ym. asioista, myös asioista, jotka koskivat: ostokorttijakeluun osallistuneiden palkkausta ⁵⁾; ammattikoulujen rehtorien virkojen uudelleenjärjestelyä ⁶⁾; ylituntipalkkioiden maksamista metallityöpajojen työkaluston hoidosta ⁷⁾; sairaanhoitajataitokoulun lääkärin palkkiota ja lääkäriluentojen tuntipalkkioita ⁸⁾; satamajäänsärkiä Otson viranhaltijain sunnuntaityökorvauksia ⁹⁾; väliaikaisen lastentarhaopettajaseminaarin perustamista ¹⁰⁾; viran- ja toimenhaltijain työajan vahvistamista varasto-osaston päävarastolla ¹¹⁾; kotitalouslautakunnan alaisten kotitalousneuvojen pätevyysvaatimusten vahvistamista ¹²⁾; työtupien toiminnan tehostamista ¹³⁾; satamalaitoksen viranhaltijain talvilomia ¹⁴⁾; Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen kirjelmässä esitettyjen päte-

¹⁾ Palkkal. 10 p. toukok. 832 §. — ²⁾ S:n 11 p. tammik. 8 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 386 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. toukok. 980 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. helmik. 315 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 367 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 468 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. huhtik. 737 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. toukok. 983 § ja 16 p. elok. 1 326 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. marrask. 1 837 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. jouluk. 2 091 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. tammik. 101 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. helmik. 365 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 376 §.

vyysvaatimusten asettamista kaupungin viranhaltijoille ¹⁾; kaupunginhallituksen esitystä lomakerationalisoinnista ²⁾; viikottaisen vapaapäivän myöntämistä kunnallisten talojen talonmiehille ³⁾; asuntojen vuokraamista 9 Marian sairaalan hoitajattarelle ⁴⁾; palokunnan 4 palomestarin työaika ⁵⁾; ikäkorotusten myöntämisessä käytetyn menettelyn täydentämistä ⁶⁾; eläkkeellä olevien kansakoulunopettajien esitystä eläkkeiden uudelleenjärjestämisestä ⁷⁾; kaasulaitoksen esitystä eräiden kaasuuunimuurarien oikeuttamisesta siirtymään tilapäisesti yksityisen toiminimen palvelukseen kaasulaitoksen korjaustöissä työsuhteen kaasulaitokseen katkeamatta ⁸⁾; ammattiopetuslaitosten johtokunnan esitystä parturikoulun ja naiskampaamokoulun ottamisesta kaupungin haltuun ja niihin tarpeellisten virkojen perustamisesta ⁹⁾; palkan maksamista viransijaiselle vajaalta kuukaudelta ¹⁰⁾; tilisääntökomitean esityksestä kassa- ja tililaitoksen johtosäännön uusimista ¹¹⁾; teknillisten laitosten lautakunnan esitystä sähkölaitoksen päivystysasentajain keskusta varten rakennettavan talon asuinhuoneiden vuokrista ¹²⁾; palopäälystön työaika ¹³⁾; sääntöpalkkaisten teurastajien lomapalkan laskemista ¹⁴⁾; palkankorotuksen taannehtivaa suorittamista eräille talonrakennusosaston virkaatekeville arkkitehdeille ¹⁵⁾; kansakoulunopettajien eläkkeitä ¹⁶⁾; suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitystä lämpimän veden jakelusta koulutaloja käyttäville voimistelun- ja urheiluseuroille ja palkkioiden maksamisesta veden lämmityksestä talonmies-lämmittäjille tai heidän sijaisilleen ¹⁷⁾.

¹⁾ Palkkal. 15 p. helmik. 509 §. — ²⁾ S:n 15 p. helmik. 510 §. — ³⁾ S:n 5 p. huhtik. 635 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 642 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. huhtik. 652 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 828 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. toukok. 981 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. heinäk. 1 159 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. heinäk. 1 201 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. heinäk. 1 258 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. elok. 1 292 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. syysk. 1 548 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. syysk. 1 609 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 1 743 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. lokak. 1 816 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. marrask. 1 887 ja 1 888 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. jouluk. 2 101 §.